KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 27.5.2013
COM(2013) 309 final

2013/0161 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie ustalenia stanowiska Unii Europejskiej na forum Rady ds. TRIPS Światowej Organizacji Handlu dotyczącego wniosku o przedłużenie okresu przejściowego dla najsłabiej rozwiniętych krajów na mocy art. 66 ust. 1 Porozumienia TRIPS

UZASADNIENIE

1. WPROWADZENIE

Od chwili przyjęcia w 1994 r. przez Światową Organizację Handlu (WTO) Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS) kraje najsłabiej rozwinięte (LDC) były zwolnione z większości zobowiązań w ramach porozumienia TRIPS na okres dziesięciu lat, ponad początkowy okres jednego roku zwolnienia obowiązującego ogólnie wszystkich członków WTO na mocy art. 66 ust.1 Porozumienia. Artykuł ten przewiduje także możliwość przedłużenia tego okresu po złożeniu odpowiednio uzasadnionego wniosku. W 2005 r. w odpowiedzi na specjalny wniosek ze strony krajów LCD zwolnienie zostało odpowiednio przedłużone do dnia 1 lipca 2013 r.

W perspektywie zbliżającego się terminu końcowego dnia 5 listopada 2012 r. Haiti w imieniu krajów LDC złożyło oficjalnie wniosek o przedłużenie okresu przejściowego (zob. dokument WTO IP/C/W/583). W tym przypadku kraje LDC nie zwróciły się o specjalne przedłużenie wyrażone w latach, lecz o zwolnienie „(...) do czasu, gdy przestaną być Członkami – najsłabiej rozwiniętymi krajami.”[1].

Skrócony opis kontekstu wniosku krajów LDC znajduje się poniżej.

2. KONTEKST

W preambule Porozumienia TRIPS uznano szczególne potrzeby Członków – krajów najmniej rozwiniętych w zakresie maksymalnej elastyczności we wdrażaniu w porządku krajowym przepisów ustawowych i wykonawczych, celem umożliwienia im stworzenia solidnej i trwałej bazy technologicznej. Krajom LDC przyznano także okres dziesięciu lat, licząc od 1995 r., na zastosowanie większości zobowiązań wynikających z Porozumienia TRIPS. Okres przejściowy mógł zostać przedłużony na specjalny wniosek. W 2005 r. kraje LDC złożyły wniosek o przedłużenie tego okresu o 15 lat i ostatecznie uzyskała przedłużenie o 7,5 roku, obowiązujące do dnia 1 lipca 2013 r. W międzyczasie dauhańska deklaracja z 2001 r. w sprawie TRIPS i zdrowia publicznego przedłużyła dla krajów LDC okres na zapewnienie zgodności z przepisami dotyczącymi patentów i ochrony danych w zakresie produktów farmaceutycznych do 2016 r.

W 2005 r. w dyskusjach poprzedzających podjęcie decyzji o przedłużeniu okresu na zapewnienie zgodności ze zobowiązaniami TRIPS jedno z poruszanych zagadnień dotyczyło kwestii, czy przedłużenie powinno być przyznawane indywidualnie każdemu krajowi, czy całej grupie krajów. Ostatecznie osiągnięto porozumienie co do przyznania przedłużenia całej grupie krajów LDC. Wraz z przyznaniem przedłużenia okresu przejściowego w 2005 r. Rada ds. TRIPS zainicjowała proces mający na celu pomoc krajom LDC we wdrażaniu Porozumienia TRIPS do krajowych systemów własności intelektualnej. Rada ds. TRIPS wezwała kraje LDC do określenia swoich priorytetowych potrzeb w zakresie współpracy technicznej i finansowej oraz zwróciła się do krajów rozwiniętych o pomoc w zaspokajaniu wskazanych potrzeb. Rada wezwała także do zwiększenia współpracy ze Światową Organizacją Własności Intelektualnej oraz innymi właściwymi organizacjami międzynarodowymi. Nacisk położono na indywidualne priorytety każdego z krajów LDC oraz na zapewnienie skutecznego zaspokajania tych potrzeb.

[1] Proponowany w komunikacie krajów LDC tekst decyzji Rady w sprawie TRIPS brzmi następująco: „Członkowie – najsłabiej rozwinięte kraje nie są zobowiązane do stosowania przepisów Porozumienia innych niż zawarte w artykułach 3, 4 i 5 do czasu, gdy przestaną być Członkami – najsłabiej rozwiniętymi krajami”.

Podczas regionalnego spotkania przygotowawczego dla Afryki w Dar es Salaam w marcu 2013 r., poprzedzającego coroczną konferencję przeglądową ministrów Rady Społeczno-Gospodarczej ONZ, ministrowie, uznając użyteczność własności intelektualnej dla rozwoju, stwierdzili między innymi, że „decydenci polityczni w Afryce powinni podwoić wysiłki na rzecz wypracowania ram prawnych i politycznych, w tym przepisów i polityki w zakresie własności intelektualnej, tak by uwolnić niewykorzystany potencjał regionu". Dalsze odroczenia wdrażania przepisów TRIPS mogłyby zatem powstrzymać możliwości rozwoju krajów LDC. Brak określenia terminu mógłby także ogólnie zmniejszyć motywację do pracy na rzecz wdrożenia tych przepisów. Jednakże pozostaje faktem, że we wdrażaniu przepisów niektóre kraje LDC dokonały większych postępów niż pozostałe. Z tego względu dopuszcza się ograniczone przedłużenie. Ograniczonemu przedłużeniu towarzyszyć powinna dalsza ukierunkowana pomoc techniczna, której dotychczas UE udzielała w znacznym stopniu. Ponadto użyteczna byłaby kompleksowa analiza stanu wdrażania przepisów wewnątrz każdego z krajów LDC w celu opracowania bardziej przejrzystego obrazu sytuacji, co umożliwi skupioną na priorytetach i skuteczną pomoc.

Aby uniknąć oddalania się debaty w WTO od przedmiotowej kwestii, nowa decyzja w sprawie przedłużenia powinna mieć ogólną strukturę decyzji podjętej w 2005 r. W szczególności kraje LDC zobowiązały się nie obniżać istniejącego w ich krajach poziomu ochrony własności intelektualnej podczas okresu przejściowego. Ponadto obecna decyzja w sprawie ogólnego zwolnienia z wdrażania postanowień TRIPS przez kraje LDC powinna być oddzielna od decyzji Rady ds. TRIPS z 27 czerwca 2002 r. w sprawie „Przedłużenia okresu przejściowego (…) dla Członków – krajów najsłabiej rozwiniętych w zakresie niektórych zobowiązań dotyczących produktów farmaceutycznych".

3. ZALECENIE

W odpowiedzi na wniosek krajów LDC Komisja zaleca Radzie Unii Europejskiej przyjęcie następującego stanowiska Unii: Członkowie – najsłabiej rozwinięte kraje nie powinny być zobowiązane do stosowania przepisów Porozumienia TRIPS innych niż artykuły 3, 4 i 5 przez okres nie dłuższy niż czas trwania przedłużenia przyznany dotychczas w 2005 r. lub do czasu, kiedy przestaną być Członkami – najsłabiej rozwiniętymi krajami, zależnie od tego, która data nastąpi wcześniej. Przez ten okres odpowiednio uwzględnić można zróżnicowany stan wdrażania postanowień TRIPS w krajach LDC oraz to, w jaki sposób pomoc techniczna może być dalej wykorzystywana w celu rozwiązywania związanych z tym problemów, ze szczególną uwagą skupioną na obszarach o natychmiastowej użyteczności. Podczas okresu przedłużenia kraje LDC nie powinny obniżać istniejącego dotychczas poziomu ochrony własności intelektualnej poniżej standardów ustalonych przez TRIPS.

2013/0161 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie ustalenia stanowiska Unii Europejskiej na forum Rady ds. TRIPS Światowej Organizacji Handlu dotyczącego wniosku o przedłużenie okresu przejściowego dla najsłabiej rozwiniętych krajów na mocy art. 66 ust. 1 Porozumienia TRIPS

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 i art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Dnia 5 listopada 2012 r. Haiti w imieniu krajów LDC złożyło oficjalnie wniosek o przedłużenie okresu przejściowego na wdrożenie Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS) Światowej Organizacji Handlu (WTO) zgodnie z art. 66 ust. 1 tego Porozumienia.

(2) Obecny okres przejściowy, jak ustalono w decyzji Rady ds. TRIPS z dnia 29 listopada 2005 r. (IP/C/40), miał zakończyć się dnia 1 lipca 2013 r.

(3) Art. 66 ust. 1 Porozumienia TRIPS przewiduje, że Rada ds. TRIPS „wyraża zgodę na przedłużenie tego okresu na podstawie dobrze umotywowanego wniosku Członka – kraju najmniej rozwiniętego”.

(4) Wspomaganie i ochrona własności intelektualnej jest kluczowym czynnikiem w promowaniu wzrostu społeczno-gospodarczego, jak stwierdzili na przykład ministrowie na forum regionalnego spotkania przygotowawczego dla Afryki w Dar es Salaam w marcu 2013 r., poprzedzającego coroczną konferencję przeglądową ministrów Rady Społeczno-Gospodarczej ONZ, wzywając do podwojenia wysiłków na rzecz wypracowania ram prawnych i politycznych, w tym między innymi w zakresie własności intelektualnej.

(5) Tempo i postęp wdrażania Porozumienia TRIPS Światowej Organizacji Handlu przez Członków – najsłabiej rozwinięte kraje (LDC) są zróżnicowane.

(6) Część krajów LDC poczyniła dotychczas istotne kroki w zakresie własności intelektualnej, jednak pozostaje faktem, że kraje LDC mają specyficzne potrzeby i wymogi oraz w dalszym ciągu napotykają na ograniczenia natury ekonomicznej, finansowej i administracyjnej, dlatego też potrzebują elastyczności i dodatkowego czasu na wdrożenie postanowień TRIPS.

(7) Konieczne jest zatem przedłużenie okresu przejściowego na wdrożenie Postanowienia TRIPS dla Członków WTO – najsłabiej rozwiniętych krajów,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Stanowiskiem Unii Europejskiej na forum Rady ds. TRIPS Światowej Organizacji Handlu dotyczącego wniosku o przedłużenie okresu przejściowego dla najsłabiej rozwiniętych krajów (LDC) na mocy art. 66 ust. 1 Porozumienia TRIPS jest, że Członkowie – najsłabiej rozwinięte kraje nie powinny być zobowiązane do stosowania przepisów Porozumienia TRIPS innych niż artykuły 3, 4 i 5 przez okres nie dłuższy niż czas trwania przedłużenia przyznany dotychczas w 2005 r. lub do czasu, gdy przestaną być Członkami – najsłabiej rozwiniętymi krajami, zależnie od tego, która data nastąpi wcześniej.

2. Podczas okresu przedłużenia kraje LDC nie powinny obniżać istniejącego dotychczas poziomu ochrony własności intelektualnej poniżej standardów ustalonych przez TRIPS.

3. Przez ten okres odpowiednio uwzględnić należy zróżnicowany stan wdrażania postanowień TRIPS w krajach LDC oraz to, w jaki sposób pomoc techniczna oraz programy na rzecz zwiększania potencjału mogą być dalej wykorzystywane w celu rozwiązania związanych z tym problemów, ze szczególną uwagą skupioną na obszarach o natychmiastowej użyteczności.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący